

5. BIJZONDERE PLEKKEN

Munnikenland kent een aantal bijzondere plekken. Plekken met een bijzondere historie of markante verschijningen in het landschap. Deze bijzonderheden maken onderdeel uit van de identiteit van Munnikenland. In dit hoofdstuk worden de ontwikkelingskansen beschreven.

Slot Loevestein

In de visie Munnikenland wordt uitvoerig stilgestaan bij de visie van de Stichting Slot Loevestein en de Rijksgebouwendienst op het slot. Deze visie richt zich op het versterken van de museale functie. 'Slot Loevestein wil zich profileren als een stoere vesting en stoer museumkasteel met een helder en boeiend verhaal en een aantrekkelijke collectie in een adembenemende omgeving.'

In relatie tot de planvorming Munnikenland zijn de volgende ontwerpprincipes van belang:

geef de omgeving van Slot Loevestein een kwalitatief hoogwaardige inrichting

De betekenis van Slot Loevestein als 'nationale pleisterplaats van de Linie' (Panorama Kraijenhoff) schept de verplichting de omgeving van het slot een architectonisch en landschappelijk hoogwaardige inrichting te geven.

ontwikkel het toeristisch-recreatief concept van de Vestingdriehoek

Slot Loevestein is onderdeel van het toeristisch-recreatief concept van de Vestingdriehoek Woudrichem, Gorinchem, Loevestein en fort Vuren. Het slot vormt het concentratiepunt van intensieve recreatie in Munnikenland. Versterking van recreatie in Munnikenland vraagt om een goede aansluiting en verdere ontwikkeling van dit recreatief concept.

verbeter de zichtbaarheid van Slot Loevestein

Vanuit de polder Munnikenland is het slot nauwelijks zichtbaar. Een meer zichtbaar slot levert een sterkere identiteit van Munnikenland op. Er zijn twee alternatieven voor het verbeteren van de zichtbaarheid:

1. Verborgen Loevestein met subtiele zichtlijnen (historisch)
Behoud en versterking van het historisch beplantingspatroon van de verdedigingswerken waarbij het fort gecamoufleerd (oorlogstijd) blijft, gecombineerd met het aanbrengen van subtiele zichtlijnen op enkele essentiële plekken, zoals de zichtlijn met batterij Brakel.

2. Prominent Loevestein (eigentijds)
Verwijderen van grote delen van de omringende beplanting zodat het slot in volle glorie rondom zichtbaar is. Hiermee wordt het historisch concept van camouflage verlaten en het fort als trekpleister (in vreedetijd) van veraf zichtbaar gemaakt.

De keuze moet, gezamenlijk met de Rijksgebouwendienst en de Stichting Slot Loevestein, gedurende het planproces gemaakt worden, in afstemming op het totaalconcept Munnikenland.

ontwikkel de openheid van het schootsveld van Slot Loevestein
In het schootsveld van Slot Loevestein moet aanplant en spontane ontwikkeling van bos voorkomen worden en er moet onderzocht worden waar bestaande beplanting in de Waarden van Loevestein verwijderd kan worden in afstemming op de natuurwaarden.

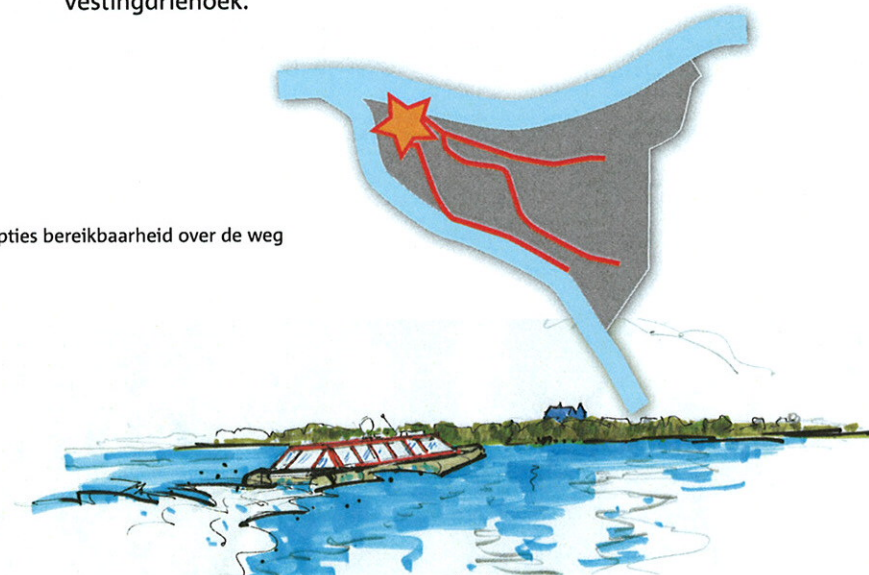
herstel historische structuren
Onderzocht moet worden welke historische structuren hersteld kunnen worden, zoals bijvoorbeeld de secundaire slotgracht.

houd Slot Loevestein bereikbaar
De bereikbaarheid over de weg moet tenminste gelijkwaardig blijven met de huidige situatie (gelijke kans op stagnatie door hoogwater). In de planstudie wordt onderzoek gedaan naar verbeteringsmogelijkheden.

Er is behoefte aan:

- centrale op- en uitstapplaatsen met parkeervoorzieningen;
- handhaaf de huidige parkeercapaciteit van 150 parkeerplaatsen en onderzoek de uitbreidingsmogelijkheden tot 250 plaatsen voor topdagen;
- verbeter de recreatieve vervoersmogelijkheden over water (veerdienst, watertaxi) in relatie tot het toeristisch-recreatief concept van de Vestingdriehoek.

3 opties bereikbaarheid over de weg

werken aan de bereikbaarheid van Slot Loevestein, over land en over water

Kasteel Munnikenland, 't Rechthuis en 't Munnikenhof

Van het kasteel Munnikenland, 't Rechthuis en de woonplaats van de monniken, 't Munnikenhof, is niets meer zichtbaar aanwezig. Het kasteel en het Rechthuis hebben ongeveer op de locatie van de boerderij langs de Waalbandijk gelegen, op een hooggelegen woerd. 't Munnikenhof lag aan de Maas, nu een weiland temidden van de plassen in de Waarden van Loevestein.

maak het voormalig kasteel Munnikenland, het Rechthuis en het klooster 't Munnikenhof beleefbaar

Door het koppelen van de locatie van deze historische bewoningslocaties aan een recreatieroute en met een herinrichting van het terrein kan het verleden verbeeld worden. Hierbij zijn diverse ambitieniveaus denkbaar:

conserveren

De meest eenvoudige verwijzing is het plaatsen van een informatiebord langs een route. Door het terrein intact te laten worden restanten in de ondergrond geconserveerd.

verbeelden

De historie kan in de inrichting van een recreatieterrein worden verbeeld; een recreatieve uitzichtlocatie met informatie, eventueel gecombineerd met kunst. Dit is een hoofdzakelijk 'groene' inrichting.

nieuwvestiging gebouw

De meest vergaande ingreep is het plaatsen van een nieuw gebouw als verwijzing. Dit is een kans voor vestiging van een recreatieve functie, zoals een kleinschalige horeca, botenloods, waterscouting, overnachtingsplek of informatiecentrum of als natuurboerderij. Het heeft de voorkeur met eigentijdse architectuur te verwijzen naar deze historische bouwlocaties.

ontwerppogave: recreatief ontwikkelen cultuurhistorisch knooppunt kasteel-Rechthuis gelegen op kruising van landschapseenheden, combineren met opgave dijkverlegging. De tekening is een mogelijk voorbeeld ter inspiratie.

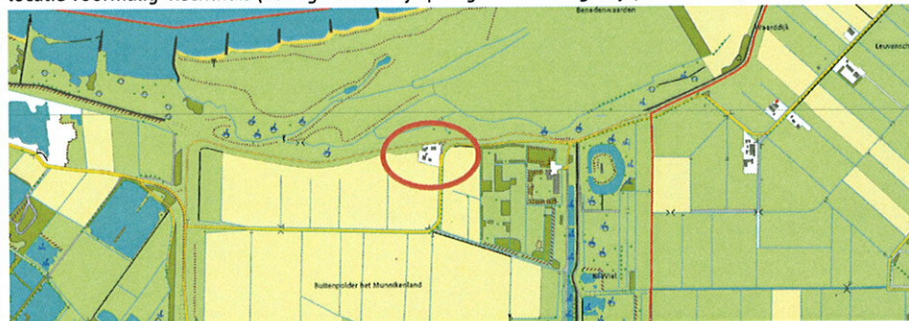
voormalig kasteel Munnikenland, Rechthuis en buurtschap

kasteel Munnikenland

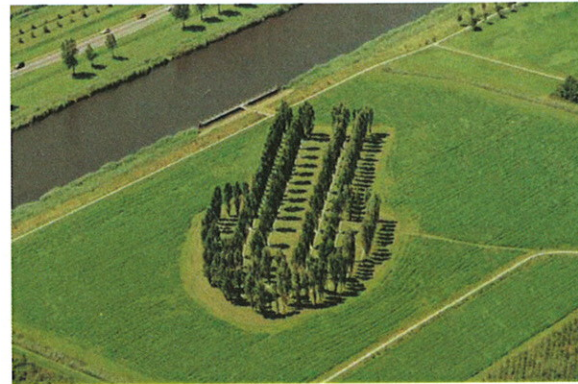
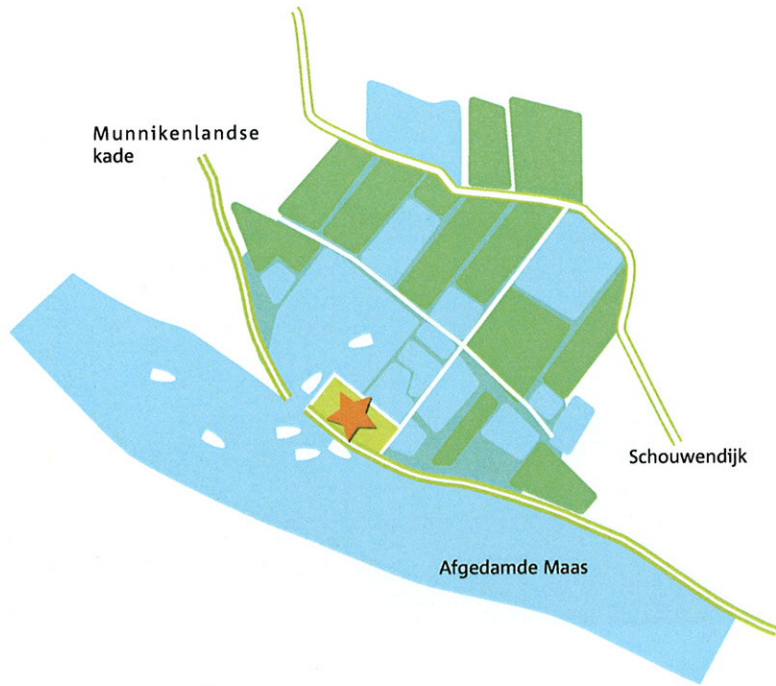

locatie voormalig Rechthuis (huidige boerderij op hoge woerd langs dijk) en kasteel (ten oosten woerd)

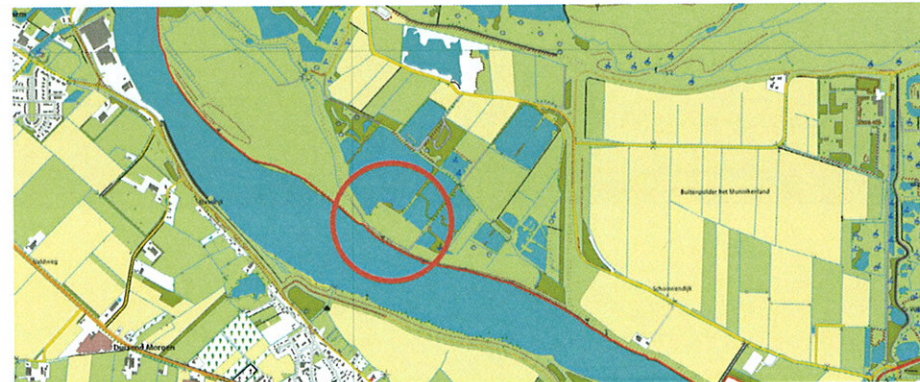

locatie 't Munnikenhof

inspiratie voor 'verbeelding': land-art

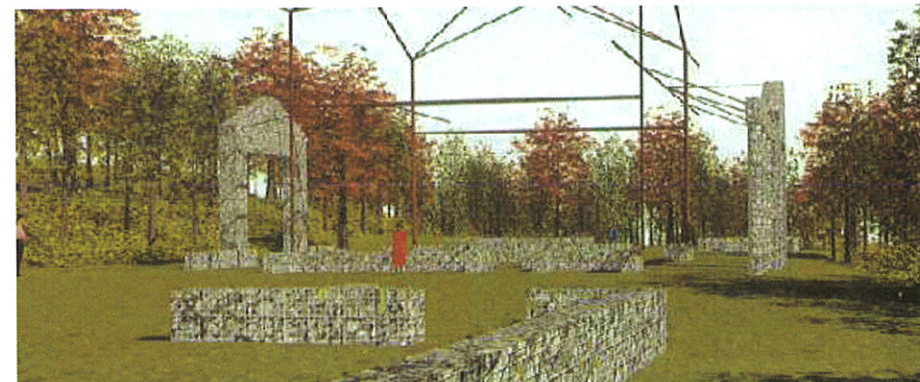

locatie voormalig Munnikenhof: uitgespaard in de zand- en kleiputten

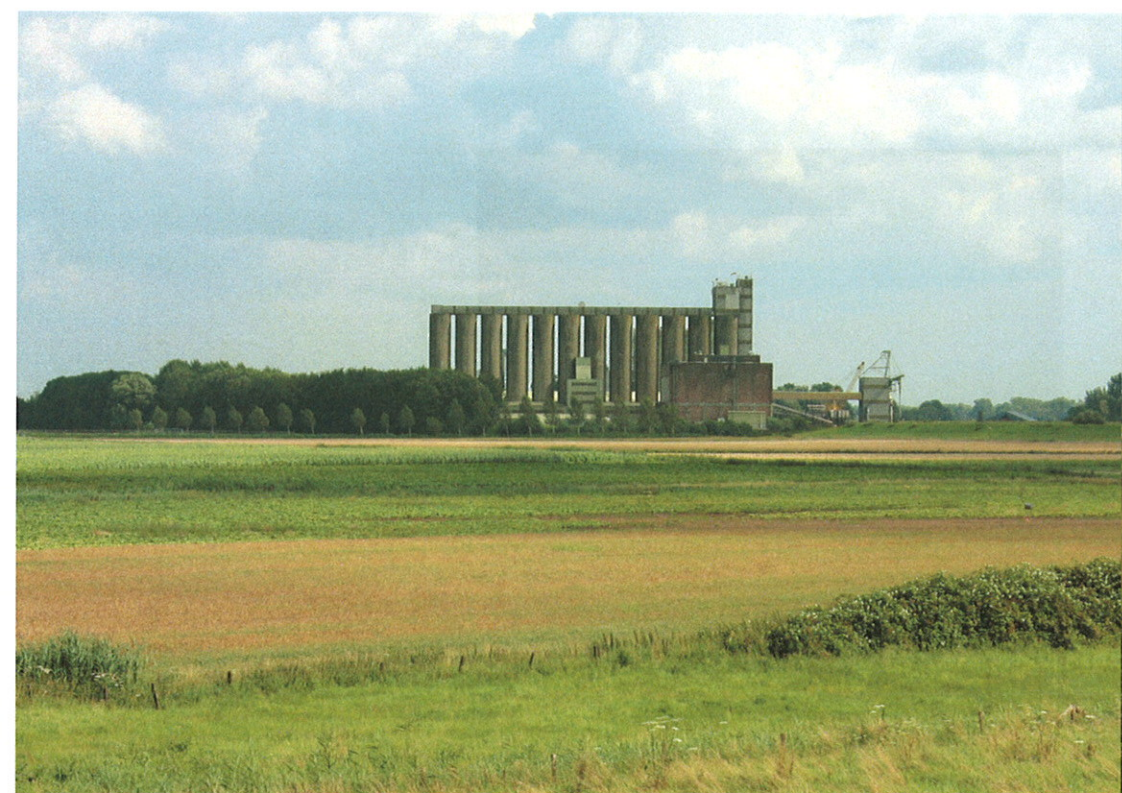
ontwerpogave Munnikenhof: zichtbaar maken 't Munnikenhof als ontginningsbasis Munnikenland recreatief toegankelijk, over land en water? De tekening is een mogelijk voorbeeld ter inspiratie.

inspiratie voor 'nieuwvestiging': eigentijdse hoogwaardige architectuur

inspiratie voor 'verbeelding': markante recreatieplek

landmarks: Loevestein, Woudrichem, silo's, schoorsteen

Maasdijk 104

Overige markante objecten

In Munnikenland en de omgeving is een aantal markante objecten aanwezig, variërend van grote landmarks tot boeiende details in het landschap.

benut de landmarks en details

Blikvangers zijn de imposante graansilo's, de schoorsteen van de steenfabriek aan de noordoever van de Waal en het silhouet van Woudrichem. Boeiende details zijn o.a. de twee Amerikaanse windrotors en de diverse sluisjes in het gebied. Gebruik deze als oriëntatiepunten in het ontwerp.

De graansilo's zijn van veraf imposant zichtbaar. Mooi of lelijk? De meningen daarover zijn sterk verdeeld. De silo's zijn in ieder geval dominant zichtbaar en daardoor, gewenst of ongewenst, een oriëntatiepunt. Vanwege de herkenbaarheid is camoufleren van deze silo's ongewenst, en niet aan de orde omdat de silo's ver boven boomhoogte uitreiken. Aandacht is nodig voor inpassing van de 'voet' van het bedrijventerrein, wanneer het terrein buitendijks komt te liggen. Aanleg van een omringende kade is dan noodzakelijk; dit is een ontwerp-opgave om dit passend vorm te geven.

Het aanzicht van Woudrichem is een knelpunt door het aanwezige bedrijventerrein op de westoever van de Afgedamde Maas. Dit valt buiten het plangebied.

houd oude boerderijplekken zichtbaar

Langs de afgedamde Maas en de Waal liggen twee boerderijlocaties in de polder Het Munnikenland. Als deze buitendijks komen te liggen, in de nieuwe natuur, kunnen deze hooggelegen plekken worden benut; mogelijk voor natuurbeheer, als hoogwatervluchtplaats, verbeelding van cultuurhistorie, of recreatie,

stem ontwikkeling in Munnikenland af op de ontwikkeling van boerderij Maasdijk 104

De boerderij Maasdijk 104 is een bijzonder object. Het is aangewezen als rijksmonument. Deze boerderij heeft een karakteristieke bouwstijl, maar verkeert echter in zeer vervallen staat.

Er zijn plannen om deze boerderij op te knappen en in te richten als informatiepunt van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, met een kleinschalige horeca en logement. Het wordt dan onderdeel van het groter geheel van het in te richten recreatief transferium langs de Van Heemstraweg.

